

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ-ФІНАНСИСТІВ У АВСТРІЇ

У даній публікації автором розкрито сукупність організаційних аспектів, що стосуються здійснення ефективної підготовки та особливостей успішного формування професійної компетентності магістрів фінансової сфери у вищих навчальних закладах центральноєвропейських країн, зокрема, Австрійської Республіки. Приділено відповідну увагу як державному сектору надання освітніх послуг, так і приватному. Відзначено провідну роль в підготовці фінансистів з вельми високим рівнем професійних знань, умінь і навичок столичних австрійських університетів, зокрема Віденського університету і Віденського економічного університету. Відзначено особливості магістерських програм, що реалізуються в університетах Лінца, Граца й Інсбрука.

Крім того, автором обґрунтовано можливість запозичення наявного позитивного досвіду зарубіжних колег у справі підготовки висококваліфікованих економістів, зокрема, магістрів-фінансистів в Україні.

Ключові слова: професійна підготовка магістрів-фінансистів, формування компетентності, вища професійна освіта європейських країн.

This publication discloses a set of organizational aspects related to the implementation of effective training and successful formation of professional competence of masters of finance in higher education institutions of the central European countries. In particular, attention is paid to training of financiers in universities in Austria. The author of the marked features of this activity, both in the public sector institutions providing educational services, as well as private. Also identified universities, which implement training of masters-financiers and content of the programs.

It is noted that the Master's program-finance at various universities may differ materially. These differences relate to and focus attention on specific issues of the activity of the financier, and the number of academic hours denominated loans are scheduled institution under the relevant programs.

We consider the nuances that suggest a similar system of higher education in Austria, as well as available-significant feature. Such nuances, according to the author, due to both the current economic situation in these countries and the level of socio-economic relations in society, and centuries-old traditions of national activities in the field of education.

In addition, the author has established the possibility of borrowing the existing positive experience of foreign colleagues in the implementation of training of highly qualified economists, in particular, Masters financiers in Ukraine.

Key words: vocational training of masters, formation of competence, the European higher education.

Потужне виробництво – основа будь-якої економіки, а ефективна фінансова система – джерело її живильної рідини. Лише добре налагоджений та безперервний рух фінансів дозволяє забезпечити позитивну динаміку в усіх сферах економіки, суспільної і навіть політичної діяльності. Без

фінансових інвестицій не можливо реалізувати жодного амбітного проекту. Саме ж інвестування здійснюється через потужну мережу банківських структур і фінансово-кредитних організацій, зменшення рівня ризику функціонування яких забезпечується шляхом страхування.

У свою чергу, держава регулює економічні та фінансові відносини за рахунок організації й підтримки системи оподаткування та адміністрування податків, а також державного аудиту суб'єктів господарювання та бізнес-структур. Крім того, митна служба контролює дотримання норм чинного законодавства при переміщенні товарів і послуг через державні кордони та сплати відповідного мита. І все перераховане нами вище належить до сукупності компетенцій фахівців з фінансів, від якості підготовки яких залежить добробут української громади в цілому і кожного громадянина особисто.

На мережу вищих навчальних закладів, котрі випускають бакалаврів і магістрів з фінансів покладено виконання важливої для усього суспільства місії, пов'язаної з забезпеченням сталого розвитку економічних відносин. Освітня громада має добре розуміти, що в їхніх руках знаходиться майбутнє країни. А виданий кожному окремому випускнику вишу диплом фінансиста є своєрідним мандатом довіри та свідомством на право керування елементами системи, рух якої обумовлює те, як ми будемо жити в близькій та далекій перспективі.

Відповідно, успішна реалізація якісної підготовки фінансистів – складна й відповідальна задача, а розробка організаційних, методичних та наукових основ такої підготовки є вельми актуальною [1].

У свій час досить багато науковців-педагогів приділяли увагу дослідженню цілої низки аспектів, що сприяють результативній підготовці у ВНЗ фахівців економічного спрямування й, зокрема, фінансистів різних рівнів кваліфікації. Питанням, що стосуються формування професійної компетентності таких спеціалістів присвячені наукові публікації І. Демури, Ю. Деркача, Л. Дибкової, М. Голованя, Г. Чепорової, а також Г. Астапової та С. Пілецької, Д. Бабашева, О. Воронкової, Л. Дмитриченко, А. Єпіфанова, Р. Квасницької і Г. Старостенко, С. Яблочнікова [2]. Ці дослідники реалізували науково-педагогічний пошук та обґрунтували ефективні шляхи модернізації економічної та фінансової освіти не тільки в Україні, а й в інших пострадянських державах.

Однак, на нашу думку, не достатньо лише зосереджуватись на наявних внутрішніх проблемах. Теперішні економічні й соціальні реалії та їх динамічний розвиток обумовлені, в першу чергу, відкритим характером взаємовідносин у Європі та світі. Проблеми й здобутки сусідів досить швидко стають відчутними й для нас. Україна обрала шлях до європейської спільноти і саме тому, ми маємо ретельно вивчати позитивний досвід наших колег, з якими ми тепер, так би мовити, співіснуємо в єдиному соціально-економічному середовищі, невід'ємною складовою якого є й освітній простір.

Освітня Європа, у тому числі й центр Європи, зокрема Австрії, Німеччини, Швейцарії та Нідерландів мають неабиякі успіхи й здобутки в забезпеченні досить високого рівня якості формування сукупності теоретичних знань, практичних умінь та навичок фахівців-фінансистів, а також багатовікові традиції здійснення діяльності в галузі вищої освіти. На

жаль, організаційні аспекти та розроблені в цих центральноєвропейських державах методологічні принципи гарантування відповідної якості підготовки та компетентності зазначених спеціалістів залишилися поза увагою вітчизняних науковців-педагогів [3].

Метою статті є аналіз організаційних аспектів формування професійної компетентності фахівців фінансової сфери у вищих навчальних закладах центральноєвропейських країн, і зокрема Австрії, а також з'ясування можливості запозичення відповідного позитивного досвіду.

У публікації ми зупинимося на відповідних аспектах професійної підготовки магістрів-фінансистів у Австрійській Республіці. В першу чергу, потрібно зазначити, що в цілому структура австрійської системи вищої освіти є досить схожою до відповідної системи іншої центральноєвропейської країни – Німеччини. Її функціонування було нами ретельно розглянуто попередньо [4].

Важливим також є те, що Австрійська Республіка входить до невеликої сукупності країн Європи та світу, котрі на загальнодержавному рівні значно спростили і зробили вельми привабливою свою систему освіти для здійснення навчання громадян своєї держави та іноземців. Однією з основних причин цього є досить високий рівень розвитку економіки та культури цієї держави, який, у свою чергу, пояснює сталий дефіцит кваліфікованих кадрів практично в усіх галузях соціально-економічного життя. Так, у більшості австрійських вищих навчальних закладів навчаються в середньому до 10% студентів-іноземців, а у Віденському університеті цей показник сягає рівня аж у 30%.

Крім того, ознакою лібералізму австрійської системи вищої освіти є не тільки вельми привабливі умови для вступу до вишів. Тут так само як і у сусідній Німеччині студент самостійно формує власний навчальний план, як стосовно графіку відвідування занять, так і щодо вибору з наявного переліку навчальних дисциплін. Крім того, ним самостійно визначається загальна кількість іспитів, котрі будуть здані по закінченню семестру, і навіть інколи й прізвище екзаменатора з певного предмету. Саме у зв'язку із зазначеним нами вище, а також через те, що переважна більшість студентів австрійських вишів працює паралельно із навчанням в університеті, загальний термін, протягом якого майбутній фахівець отримує диплом, є дещо більшим, ніж 5 років.

В цих умовах, головне, – досить розумно використати можливість поєднання одночасно навчання, роботи і відпочинку, яку надає система вищої освіти Австрії. Так само, як і в Німеччині, навчання бакалаврів в австрійських вищих навчальних закладах триває три роки, магістрів (майстерів) – два роки. В свою чергу, у докторантурі підготовка реалізується протягом ще трьох років. Навчальний процес за вибором здійснюється німецькою або ж англійською мовами. Іноземці, що не мають відповідного сертифікату рівня B2-C1, котрий підтверджує рівень знання однієї із зазначених вище мов, повинні попередньо протягом декількох семестрів їх опанувати.

Основою австрійської професійної системи вищої освіти є декілька великих державних університетів, зокрема, це Віденський класичний і технічний університети, Університет ім. Й. Кепплера міста Лінц, а також університети Граца та Інсбрука. Крім університетів, в Австрії існує певна

кількість різного роду академій, а також наявні низка коледжів й численні вищі школи. При цьому, коледжі випускають лише фахівців в галузі освіти та соціально-адміністративних спеціальностей. Академіями, як правило, є художні й музичні вищі. У вищих школах, котрі є своєрідними аналогами інститутів пострадянських держав, навчання переважно триває чотири роки та має більш практичну спрямованість. Зазначені вищі школи є менш популярними у Європі в цілому, ніж університети, однак вступити до них зазвичай децю простіше.

Як правило, самі австрійські університети мають вельми складну організаційну структуру (до них входять чисельні інститути, школи, центри та лабораторії) і на практиці вони реалізують сукупність навчальних програм усіх кваліфікаційних рівнів. Австрія однією з перших приєдналася до Болонської декларації й тому вища професійна освіта тут має три кваліфікаційних рівні, а саме: бакалаврат, магістратура та докторантура.

Магістерські програми, які пропонують університети Австрії, як правило, не завжди є відповідним логічним продовженням певної програми підготовки бакалаврів. Хоча, так звана безперервна освіта схвалюється педагогічною спільнотою. Переважно магістерські програми запроваджуються для тих осіб, котрі не тільки мають ступінь бакалавра, а й певний практичний досвід роботи (2-3 роки) у професійній галузі. Для того, щоб бути зарахованим на навчання за будь-якою магістерською програмою, абітурієнт не обов'язково повинен мати ступінь бакалавра з того ж самого напрямку, але дуже бажаним є фактичне збереження сфери професійної діяльності.

У цьому науково-педагогічному дослідженні нас цікавить позитивний австрійський досвід у справі підготовки магістрів-фінансистів, а тому тут ми приділимо увагу розгляду саме цієї проблеми. Насамперед потрібно зазначити, що навчальні програми з підготовки магістрів-фінансистів у Австрії є досить різноманітними, як за спеціалізацією, так і формою організації навчального процесу. Однак обсяг таких програм виражений у кредитах ECTS, а також термін здійснення повного циклу навчання майже завжди є однаковим. Це, відповідно, – 120 кредитів ECTS та чотири семестри (два повних навчальних роки).

Зокрема, у Віденському університеті, який є найпрестижнішим класичним вищим навчальним закладом цієї держави, навчають магістрів у галузі фінансів за програмою «Кількісна економіка, менеджмент та фінанси», котра має на меті поглиблення знань стосовно практичного використання кількісних й обчислювальних методів і засобів для здійснення ефективного управління економічними та фінансовими процесами. Саме так зазначено на її офіційному сайті в мережі Інтернет. У межах даної програми передбачено аж чотири спеціалізації, зокрема це: «Економіка», «Управління, бухгалтерський облік, оподаткування», «Фінанси», «Дослідження операцій». У межах цих спеціалізацій, окрім спільних для усіх «треків» обов'язкових предметів (загальний обсяг 50 кредитів ECTS), вивчається також низка спеціальних магістральних предметів (обсягом у 32 кредити ECTS) та факультативні курси (обсягом 18 кредитів ECTS).

Достатньо відзначити, що до зазначеного вище переліку обов'язкових дисциплін цієї магістерської програми Віденського університету входять:

«Економіка» (18 кредитів ECTS), «Економетрика» (8 кредитів ECTS), «Оптимізація динамічних систем» (16 кредитів ECTS) та «Наука про управління» (8 кредитів ECTS). При цьому, курс «Економіка» об'єднує три окремих предмети («Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Теорія ігор»). А курс «Оптимізація динамічних систем» містить три наступні частини: «Прикладна оптимізація» (4 кредити), «Динамічні економічні моделі» (8 кредитів) та «Застосування теорії графів й моделей у вигляді мережевих потоків» (4 кредити).

Зазначені нами вище обставини визначають фактично суто управлінське спрямування цієї магістерської програми. Розробниками програми сформовано чотири альтернативних сукупності обов'язкових навчальних предметів, залежно від найменування спеціалізації. Зокрема, для спеціалізації «Фінанси» це: «Кількісні методи», «Економіка», «Фінанси». В свою чергу, для спеціалізації «Управління, бухгалтерський облік, оподаткування» в межах цієї магістерської програми таких обов'язкових навчальних предметів чотири: «Маркетинг» (8 кредитів ECTS), «Виробництво-логістика-транспорт» (8 кредитів ECTS), «Бухгалтерський облік та оподаткування» (8 кредитів ECTS), «Організація та персонал» (8 кредитів ECTS). А для спеціалізації «Дослідження операцій» запроваджено аж п'ять подібних курсів: «Дослідження операцій та застосування комп'ютерної техніки в управлінні економікою», «Підтримка прийняття управлінських рішень», «Виробництво-логістика-транспорт», «LP/MIP (Introduction to linear programming and mixed integer programming)» та «Метаеврістика».

Разом загальні обов'язкові навчальні предмети та предмети магістральні для кожної спеціалізації мають обсяг у 100 кредитів ECTS. На підготовку студентом магістерської дисертації у даній навчальній програмі відведено 18 кредитів ECTS, ще два кредити ECTS – це реалізація її презентації.

Не зовсім схожою за структурою до наведеної нами вище є магістерська програма «Кількісні фінанси», котра пропонується іншим дуже престижним австрійським ВНЗ – Віденським економічним університетом (загальний обсяг програми – 120 кредитів ECTS, у тому числі на підготовку дисертації відведено 20 кредитів). Ця програма, котра в першу чергу орієнтована на міжнародне співробітництво, має на меті надати її учасникам знання та навички відмінної якості. При цьому, в її межах успішно поєднується академічне й практичне навчання. Крім того, передбачається забезпечити випускникам чудову перспективу під час реалізації майбутньої професійної кар'єри у нинішніх складних і динамічних соціально-економічних умовах. У зв'язку із цим, студенти опановують практичне застосування математичних моделей для здійснення аналізу класичних і нестандартних ситуацій у сфері фінансів.

У межах зазначеної вище програми Віденського економічного університету (WWU) передбачено два окремих треки: виробничий та науковий. Спеціалізація в межах зазначених треків реалізується під час другого року навчання магістрантів. Організаторами програми забезпечено також співробітництво з провідними науковцями економічного факультету WWU та потужними фінансовими інституціями Австрійської Республіки.

У перший рік навчання за цією програмою увага концентрується на опануванні магістральних курсів, що є спільними для обох треків її реалізації. Підготовчі курси (англійська мова зі спеціалізацію у фінансах та

вища математика) не є обов'язковими та не входять до загальної структури програми, однак її керівництво наполегливо рекомендує для опанування. Відвідування таких занять має на меті відновлення (поглиблення) знань з вищої математики, теорії ймовірностей та здійснення підготовки до опанування сукупності основних курсів, у тому числі стохастичного моделювання й фінансової економетрики. Решту навчального часу першого року навчання за програмою майбутні магістри наполегливо вивчають такі предмети: «Фінансові ринки» (4 кредити ECTS), «Обчислювальні інструменти» (5 кредитів ECTS), «Вища математика» (10 кредитів ECTS), «Оптимізація у сфері фінансів» (4 кредити ECTS), «Статистика II» (5 кредитів ECTS), «Динамічні фінансові моделі» (5 кредитів ECTS), «Економетрика» та «Мікроекономіка (кожен по чотири кредити ECTS).

На другому курсі майбутні магістри-фінансисти, у залежності від обраного ними треку, вивчають низку спеціальних курсів. Зокрема, ті, хто обрав «науковий» трек обов'язково відвідують так звані науково-дослідні семінари, котрі проводять у Віденській вищій школі фінансів (Vienna Graduate School of Finance – VGSF). Крім того, вони опановують спецкурс фінансової математики, а також фінансовий інжиніринг, управління інвестиційним портфелем, фінансову економетрику, моделювання кредитного ризику та управління ризиком. Магістранти «виробничого» треку опановують фактично аналогічні навчальні курси, однак вони фокусують свою увагу, в першу чергу, на прикладних аспектах реалізації фінансових розрахунків, здійсненні моделювання та ефективного прогнозування відповідних процесів у галузі фінансів.

Цікавим є наступний момент. У Віденському економічному університеті (WU) заздалегідь готують майбутніх бакалаврів з фінансів до вступу на програму магістратури. При цьому, студентам старшого курсу бакалавріату та випускникам бакалаврської програми «Фінанси» пропонується відвідувати низку спеціально організованих елективних факультативів. Зокрема, ті, хто навчається (навчався) в Інституті статистики і математики WU опановують сукупність предметів під загальною назвою «Wirtschaftsmathematik» (математика для економістів), до якої входять: «Математичний аналіз та лінійна алгебра» (обсяг вісім кредитів ECTS), «Computing» (чотири кредити ECTS), «Теорія ймовірностей» (чотири кредити ECTS), «Статистика» (чотири кредити ECTS). А студентам Інституту фінансів, банківської справи та страхування WU наступні елективні факультативи (загальний обсяг також 20 кредитів ECTS): «Основи фінансів», «Lineare Finanzinstrumente» та «Nichtlineare Finanzinstrumente» (лінійні та нелінійні фінансові інструменти), «Корпоративне управління ризиками».

Тобто, математичній підготовці майбутніх магістрів-фінансистів та опануванню ними знань і практичних навичок, котрі пов'язані із застосуванням у професійній діяльності різноманітних математичних методів, сучасних технологій та інструментів у австрійських вишах приділяється неабияка увага. На жаль, зазначена складова підготовки фінансистів у ВНЗ України є втраченою. Як правило, лише досить невелика кількість навчальних годин, яка відводиться математиці для економістів та теорії ймовірностей на першому курсі програми бакалавріату та статистиці – на другому курсі. В подальшому, студенти фінансових спеціальностей

українських навчальних закладів з математикою та її практичними додатками не мають справи. А курс «економіко-математичне моделювання», що викладається на третьому курсі, не може компенсувати відповідний вакуум стосовно їх математичної складової підготовки.

Магістерська програма «Кількісні фінанси» WWU передбачає також відвідування студентами занять в так званих «виробничих лабораторіях». Тут магістранти мають можливість застосувати на практиці свої знання й навички в реальних умовах, завдяки наявності чисельних програм корпоративного партнерства цього університету. Завданням ти, хто навчається, є вирішення проблеми, котра визначається постійним партнером вишу, під час реалізації роботи в «малих групах» чисельністю 4 – 5 осіб. Викладачі ВНЗ, при цьому, приймають на себе місію тренера та в основному контролюють хід здійснення дослідження такою групою. Зазначений нами вид навчальної діяльності дозволяє керівництву цієї програми з'ясувати реальні можливості й особисті інтереси майбутніх магістрів-фінансистів, а також виявити їхні сильні сторони та сукупність позитивних якостей. Крім того, все це сприяє, в подальшому, успішному працевлаштуванню випускників, якому організатори магістерської програми WWU теж приділяють неабияку увагу.

Постійними партнерами Віденського економічного університету стосовно реалізації даної магістерської програми є Австрійський національний банк та Райффайзен Центральбанк, а також низка потужних транснаціональних фінансових і страхових компаній. Саме вони і є тими зацікавленими сторонами (партнерами), котрі входять до групи фундаторів, зазначених нами вище «виробничих лабораторій». Роботу у цих лабораторіях магістранти розпочинають в вересні другого року навчання та продовжують фактично до моменту його закінчення. Це, як правило, виконання ними досить складних дослідницьких проектів, що мають подальше впровадження у діяльність фінансових інституцій.

Досить близькою за структурою та змістом до розглянутої нами вище є магістерська програма Віденського економічного університету «Фінанси та бухгалтерський облік» (обсяг 120 кредитів ECTS, термін навчання 2 роки, форма навчання – денна), котра також реалізується у Віденському економічному університеті (WWU). Як і програма «Кількісні фінанси» WWU, вона розпочинається інтенсивним початковим етапом, під час реалізації якого магістранти опановують два навчальні курси: «Бухгалтерський облік», «Фінанси». Загальний обсяг такого початкового етапу – 6 кредитів ECTS. Після його закінчення відбуваються випробування, успішне подолання яких є перепусткою до вивчення усіх інших курсів, котрі розмежовані на дві групи – магістральні та факультативні.

До програми першого року навчання входять наступні курси: «Зовнішній бухгалтерський облік» та «Податковий облік» (по 3 кредити ECTS кожен), «Основи фінансів» (6 кредитів ECTS), «Управління активами» (англійською мовою), «Податкове законодавство», «Управління ризиками», «Корпоративне право», «Вступ до Міжнародної системи фінансового обліку» (англійською мовою), «Похідні фінансові інструменти», «Визначення собівартості», «Корпоративні фінанси» – усі обсягом по 5 кредитів ECTS. На другому курсі майбутні маістри-фінансисти вивчають такі предмети: «Банківська справа», «Оподаткування бізнесу», «Корпоративні фінанси»,

«Страховання», «Міжнародний бухгалтерський облік», «Інвестиції» (англійською мовою), «Бухгалтерський облік та контроль», «Бухгалтерський облік та аудит», «Додаткові теми у бухгалтерському обліку», «Міжнародні фінанси» (англійською мовою). Із зазначеної сукупності курсів магістранти мають вибрати чотири на свій смак. На підготовку магістерської дисертації відведено у програмі 20 кредитів ECTS та ще по шість на семінари з підготовки до захисту випускної роботи та з практичної реалізації проектів.

Окрім зазначених вище вишів Відня, магістрів-фінансистів готують університети Лінцу, Грацу та Ісбруку. Зокрема, метою магістерської програми «Фінанси та бухгалтерський облік» Університету імені Йоганнеса Кепплера міста Лінц є надання студентам поглиблених знань у галузі фінансів та у сфері бухгалтерського обліку з орієнтацією на практичну діяльність. Магістранти набувають високоякісних знань у фінансах, фінансовому обліку, управлінському обліку, контролінгу, з управління суспільними та некомерційними структурами, а також адміністрування податків. Потрібно зазначити, що ця програма не передбачає будь-яких спеціалізацій та складається з чотирьох основних рівнів, а саме: «Основи фінансів та обліку», «Поглиблене вивчення спеціальних розділів фінансів та обліку», «Актуальні проблеми та перспективи розвитку фінансів та обліку», «Магістерська робота (дисертація)».

Перший рівень цієї магістерської програми складається з п'яти навчальних модулів (кожен по 6 кредитів). Його загальний обсяг – 30 кредитів ECTS. Такими модулями є: «Управлінський облік» (або ж «Контролінг» за вибором студента), «Виробничий облік та аудит», «Управління бізнесом та некомерційними організаціями», «Оподаткування бізнесу», «Фінансування бізнесу». Другий рівень в обсязі також 30 кредитів об'єднує два модулі – «Спеціальні знання» (24 кредити ECTS) та «Додаткові знання» (6 кредитів ECTS).

Третій рівень цієї магістерської програми, що присвячений аналізу поточних проблем та перспектив розвитку фінансів та бухгалтерського обліку, містить наступні навчальні курси «Семінари з фінансів та обліку», «Гендерні дослідження», «Вільний рух курсів валют». Дев'ять кредитів ECTS відведено предметам, що фокусуються на системному аналізі нестандартних ситуацій. Крім того, ще 15 кредитів ECTS передбачено для завершення магістрантом наукового дослідження в межах магістерської програми. Останній четвертий рівень спрямовано на підготовку магістерської дисертації, яка, як правило, є науковим дослідженням високого рівня гатунку.

В університеті Ісбрука існує магістерська програма «Банківська справа й фінанси» (загальний обсяг 120 кредитів ECTS, 4 семестри, денна форма навчання), вступ до якої до недавнього часу був можливий, якщо абітурієнт попередньо отримав ступінь бакалавра у відповідній суміжній із фінансами галузі (економіка, облік, аудит, контролінг, страхування, банківська справа тощо). Починаючи з цього навчального року, якісні вимоги до знань абітурієнтів зросли. Тепер обов'язково потрібно мати ґрунтовні знання з банківської справи та фінансів. Це є умовою глибокого розуміння змісту навчальної програми. Вважається, що рівень знань є задовільним, якщо попередньо було опановано в австрійському університеті обсяг у 30 кредитів ECTS з економіки, математики та статистики, а також 22,5 ECTS кредитів з

фінансового менеджменту та управління ризиками. Подібна програма реалізована також і в університеті міста Грац.

Усі зазначені нами вище магістерські програми запроваджені австрійськими вищими навчальними закладами, забезпечують ринок праці не тільки Австрії, а й інших країн Європи та світу висококваліфікованими фахівцями у галузі фінансів та бухгалтерського обліку, котрі здатні забезпечити і власний добробут, і добробут держави та суспільства. Здійснення магістерської підготовки в австрійських вишах у Європі беззаперечно є вельми престижним. А для студентів з особливими потребами запроваджено низку пільг. Досить схожими на австрійську є системи вищої професійної освіти, й зокрема магістерська підготовка фінансистів у Німеччині, Голландії, Бельгії та Швейцарії [4; 5]. Особливості підготовки магістрів-фінансистів нами були розглянуті у низці науково-методичних публікацій, що вийшли друком у педагогічній науковій періодиці у 2012–2015 роках.

На жаль, межі цієї наукової статті не дозволяють нам у повній мірі розкрити більшість існуючих нюансів функціонування європейської вищої освіти й зокрема освіти Австрії. Однак розглянуті нами в цій публікації організаційні аспекти реалізації ефективної магістерської підготовки та відповідного формування професійної компетентності, зокрема магістрів-фінансистів, у південно-європейських державах надають можливість вітчизняним науковцям-педагогам запозичити позитивний досвід закордонних колег, з метою успішного впровадження його в освітній сфері України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ничкало Н. Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання / Н. Ничкало // Порівняльна професійна педагогіка: науковий журнал / головний редактор Н. М. Бідюк. – К.; Хмельницький : ХНУ, 2011. – Вип. 1. – С. 6–18.
2. Яблочников С. Л. Аспекти професійної підготовки у ВНЗ фахівців економічного профілю / С. Л. Яблочников // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (Психолого-педагогічні науки). – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – №3. – С. 136–139.
3. Яблочникова І. О. Аспекти організаційного управління вищою професійною освітою / І. О. Яблочникова, С. Л. Яблочников // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). – 2013. – № 4. – С. 166–174.
4. Яблочникова І. О. Організаційні аспекти професійної підготовки магістрів-фінансистів / І. О. Яблочникова // Зб. наук. праць Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка / [редкол. П.С. Атаманчук (голова, наук. ред.) та ін.] – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. – Вип. 20. – С. 176–178.
5. Яблочникова І. О. Особливості формування професійної компетентності магістрів-фінансистів у ВНЗ Німеччини / І. О. Яблочникова // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна / [редкол.: П. С. Атаманчук (голова,

наук. ред.) та ін.]. - Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. - Вип. 21: Дидактика фізики як концептуальна основа формування компетентнісних і світоглядних якостей майбутнього фахівця фізико-технологічного профілю. - С. 165-169.

Рецензент: доктор наук, професор Шмит А.